

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום ראשון, ה-13 באוגוסט 2023, בשעה 17:30, במשרדי רשות החדשנות בירושלים

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
ד"ר עינת מגל, סגנית המדען הראשי לחדשנות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
מר עומר שכטר, משנה למנכ"ל, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה
מר אורי שאשא, סגן החשב הכללי, משרד האוצר
מר כפיר בטט, סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
פרופ' דוד מנדלוביץ', נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות
מר תומר סגלוביץ', ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 1-4 ו-6-8)
גב' ליאת אסא-שרון, מנהלת משאבי אנוש, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 8)
מר שגיא דגן, ראש חטיבת אסטרטגיה, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 9)
מר חנן ברנד, ראש חטיבת הזנק, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 9)
מר שלומי קאופמן, ראש החטיבה הבינלאומית, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 10)
מר אבי לובטון, מנהל אגף אסיה פסיפיק בחטיבה הבינלאומית, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 10)

על סדר היום

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות;
2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות;
3. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות;
4. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמת ועמידה במועדי ביצוע;
5. אישור תוכנית עבודה ויעדים של רשות החדשנות לשנת 2023;
6. מינוי הרכב ועדת משנה למינוי נציגי ציבור בוועדות המחקר;
7. מינוי הרכב ועדת הביקורת;
8. אישור מינוי סמנכ"ל/ית חטיבת צמיחה;
9. תיקון מסלול הטבה מס' 9 – תנופה – סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים;
10. אישור כללי שיתוף פעולה עם רשות החדשנות הסינגפורית;
11. עדכון נוהל שמירת סודיות ופעילות רשות החדשנות והאורגנים שלה וגורמים הפועלים מטעמם.

הדיון

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, יו"ר מועצת הרשות וראש רשות החדשנות, פתח את הישיבה וציין כי הוא שבע רצון מכך שמועצת הרשות יכולה לשוב ולהתכנס לאחר מינויו של פרופ' דוד מנדלוביץ' כנציג ציבור, על-ידי שר החדשנות, המדע והטכנולוגיה. ד"ר אפלבוים סקר את ניסיונו של פרופ' מנדלוביץ', ובכלל זה תפקידו באוניברסיטת ת"א, תפקידיו בחברות בתעשייה וכן כהונתו כמדען הראשי במשרד המדע (כתוארו דאז). פרופ' מנדלוביץ' ציין כי הוא מכיר את רשות החדשנות במשך שנים רבות וכן גם חלק ניכר מעובדיה וכי הוא שמח להצטרף כחבר למועצת הרשות.

ד"ר אפלבוים ציין עוד כי שר האוצר עתיד למנות בקרוב את נציג הציבור מטעמו וכי עדיין נדרש למנות נציג ציבור שלישי, שהינו מינוי משותף של שר האוצר ושר החדשנות, המדע והטכנולוגיה. ד"ר אפלבוים אף התייחס לחשיבות בשמירה על רציפות עבודתה של מועצת הרשות ורשות החדשנות, לאור כך שהוא עתיד לסיים את כהונתו כמדען הראשי לחדשנות באמצע חודש אוקטובר 2023.

אחד מחברי מועצת הרשות ציין כי לנציגים מקרב הציבור במועצת הרשות יש תפקיד משמעותי, במיוחד לאור כך ששאר חברי המועצה הינם עובדי מדינה, והתובנות של נציגי הציבור הינן מאד משמעותיות.

ד"ר אפלבוים ציין כי נדרש לערוך שינויים בחלק ממסלולי ההטבות של רשות החדשנות, בעיקר בתחומי ההנבטה, כאשר הדברים צפויים להיות מובאים בפני מועצת הרשות בישיבות שיתקיימו בחודשים ספטמבר ואוקטובר.

2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג עדכונים ביחס לפעילות רשות החדשנות במחצית שנת 2023, שהינה פעילות בתקופה מאתגרת, ובכלל זה קיומה של האטה גלובלית דרמטית הפוגעות קשות בתעשיית ההיי-טק, כאשר כתוצאה מכך יש גידול בביקוש למסלולי ההטבות העיקריים של רשות החדשנות (בעיקר מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ). בנוסף, רשות החדשנות משמיעה את עמדתה באופן א-פוליטי, מקצועי ומבוסס עובדות, פורסמו ניירות עמדה, דו"ח מצב ההיי-טק לשנת 2023 ודו"ח בנושא ההון האנושי. נעשית עבודה משותפת עם אגף התקציבים במשרד האוצר, תוך התייעצות עם התעשייה, לזיהוי חבילת מהלכים מבניים ארוכי טווח, אשר יאפשרו להיי-טק לחזור לצמיחה, ובכלל זה חוק תעשיות עתירות ידע, תמרוץ היווצרות קרנות המתמחות ב-Deep Tech וכן עיצוב מחדש של מסלולי ההנבטה של רשות החדשנות.

לאחר מכן, סקר מר בין את תכנית ההנבטה החדשה הצפויה של רשות החדשנות, אשר כוללת ביטוי לשלבים: Idea, Pre-Seed, Seed ו-A, תוך מתן ביטוי לשלב הטכנולוגי, טווחי המימון ומקור המימון בכל אחד מהשלבים. מר בין הציג את ביצוע התקציב המענקים המעודכן של רשות החדשנות לסוף חודש יולי 2023 בחלוקה לחטיבות ברשות החדשנות.

בהמשך סקר מר בין את הפעילות בכל אחת מהחטיבות ברשות:

- חטיבת תשתיות, ובכלל זה: בחירת מפעיל למעבדת מו"פ פרמנטציה חצי-חרושת, קולות קוראים ממוקדים במחקר יישומי באקדמיה ואישור מאגדים חדשים.
- חטיבת הזנק, ובכלל זה: חניכת ארבעה מרכזי חדשנות, השקת קמפיין תקשורתי להגשת בקשות במסלול תנופה ואישור תוכניות לטכנולוגיות מפציעות.
- חטיבת צמיחה, ובכלל זה: הוצאה לפועל של שלושה מיזמים משבשים, שותפות בתוכנית הממשלתית לקידום תחום החלבון האלטרנטיבי ועבודה על גיבוש מסלול "מנוע חדשנות" למופ"ת.
- החטיבה הבינלאומית, ובכלל זה: שינוי בהסכמה של קרנות הודו, סינגפור וקוריאה, כך שיאפשרו לתמוך בכל שלבי המו"פ, בניית פורום האקלים הבינלאומי ותוכנית פיילוטס וניסויים קליניים לחברות הלת'טק במרכזי בריאות מובילים באמריקה ואירופה.

כמו כן, התייחס מר בין לנושאים מרכזיים בעבודת רשות החדשנות: קידום וליווי תהליך העברת החוק לעידוד תעשייה עתירת ידע, יציאה לדרך עם פיילוט של תמיכה במחקר יישומי לפי תפוקות והשלמת מכרז לגיוס בודקים טכנולוגיים חדשים. חברי מועצת הרשות סברו כי מאחר ונעשה פיילוט כזה, יש להציג בסוף הפיילוט דו"ח מסכם למועצת הרשות. בנוסף, לשאלת חברי מועצת הרשות הוסבר בכל הנוגע לבודקים המקצועיים כי מדובר בהשלמה למכרז, כאשר כל שלוש שנים לערך מרעננים בערך מחצית מהם. כאשר בסה"כ יש כיום כ-200 בודקים מקצועיים.

מר בין סקר את פעילות חטיבת שיווק ושירות לקוחות, ובכלל זה הפצה של סרטונים המספרים סיפורי הצלחה של חברות שקיבלו מענקים מרשות החדשנות וכן הפקה והשתתפות בלמעלה מ-50 כנסים, וובינרים ומפגשים עם התעשייה.

לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, השיב מר בין בעניין האפשרות להסיט כספים, כי הקפיצה בביקושים למענקים מרשות החדשנות הינה מהחודשיים האחרונים, כאשר הבקשות עדיין מצויות בבדיקה. המענקים ניתנים על בסיס תחרותי ומצוינות.

נציג אגף התקציבים החבר במועצת הרשות, ציין כי ניתן לבצע הסטות. עם זאת, הקושי העיקרי שהממשלה מנסה להתמודד עמו הוא חוסר הוודאות המקומי בישראל. חלק גדול מהחברות אף אינן מצליחות לגייס כספים בשל השווי של הכסף עצמו.

החלטה: בסוף הפיילוט העוסק בתמיכה במחקר יישומי לפי תפוקות יוצג למועצת הרשות דו"ח מסכם בעניין.

3. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות

דיון: חברי מועצת הרשות נתבקשו לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות שהתקיימו בימים 7 בספטמבר 2022, 12 בספטמבר 2022, ו-15 בספטמבר 2022.

בנוסף, הוצג פרוטוקול ישיבת מועצת הרשות מיום 12 בספטמבר 2022, בו נתבקש תיקון על-ידי אחד מחברי מועצת הרשות. חברי מועצת הרשות סברו כי ניתן לאשר התיקון שנתבקש בנוסח.

החלטה: לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות שהתקיימו בימים 7 בספטמבר 2022 ו-15 בספטמבר 2022, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון.

לאשר את פרוטוקול ישיבת מועצת הרשות מיום 12 בספטמבר 2022, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון ובכפוף לתיקון שהוצג במהלך הישיבה.

בנוסף, הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות יישלחו באמצעות דואר אלקטרוני בסמיכות למועד קיום הישיבה ויאושרו במהלך ישיבת המועצה העוקבת.

4. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע

דיון : עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי במהלך הישיבה הנוכחית וכן במהלך ישיבת המועצה הבאה, יציג מנכ"ל הרשות התייחסות ביחס למגמות ולהתפתחויות השונות. בכל הנוגע למסלול הטבה מס' 46 – תוכניות לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון, במהלך ישיבה המועצה שבה תובא לאישור תוכנית ההנבטה החדשה, יוסבר מדוע הוחלט שלא להמשיך ולהפעיל את מסלול ההטבה. בכל הנוגע למסלול הטבה מס' 43 – עידוד השקעות של גופי השקעה מוסדיים בתעשייה עתירת הידע, במהלך אחת מישיבות המועצה הבאות תוצגנה תוצאות מסלול ההטבה. בישיבת מועצת הרשות שתתקיים בחודש ספטמבר, יוצגו למועצת הרשות דו"ח KPI ביחס לשנת ההפעלה הראשונה של מסלול המשנה המשותף עם משרד הכלכלה והתעשייה במסגרת מסלול הטבה מס' 2 של רשות החדשנות וכן תוצגנה התוצאות של הקולות הרואים שפורסמו מכוח מסלול הטבה מס' 44 – פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל (לרבות לעניין המוכשרים מחו"ל). לבסוף, מבוקש בחינת האפקטיביות של מסלול הטבה מס' 4 – חממות טכנולוגיות 2020 תוצג בסוף שנת 2024, על מנת שיהיה פרק זמן מספק ממועד הפעלת החממות הטכנולוגיות ועד לאיסוף המידע וניתוחו ביחס לפעילותן.

החלטה : בחינת האפקטיביות של מסלול הטבה מס' 4 – חממות טכנולוגיות 2020 תוצג בסוף שנת 2024, על מנת לאפשר פרק זמן מספק ממועד הפעלת החממות הטכנולוגיות ועד לאיסוף המידע וניתוחו ביחס לפעילותן.

5. אישור תוכנית עבודה ויעדים של רשות החדשנות לשנת 2023

רקע : בהתאם לסעיף 8א(3) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), בסמכות מועצת הרשות לדון בתוכניות העבודה של הרשות, לאשרן ולעקוב אחר יישומן. בשנים קודמות היעדים ותוכנית העבודה של רשות החדשנות היו מובאים לאישור מועצת הרשות בתחילת כל שנה. עם זאת, בשל היעדר היכולת לכנס את המועצה (היעדר מינוי בתוקף לנציגים מקרב הציבור), לא ניתן היה להביא את הנושא לדיון עד עתה.

דיון : מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הרקע לנושא וציין כי תוכנית העבודה והיעדים לשנת 2023 המובאים לאישור מועצת הרשות מתבססים על התוכנית האסטרטגית שאושרת במועצת הרשות באמצע שנת 2022 וכן על מיקודי רשות החדשנות לשנת 2022. תוכנית העבודה והיעדים תוכננו בהתאם לסיכום התקציבי מול אגף התקציבים במשרד האוצר לתקציב 2023-2024.

מיקודי רשות החדשנות לשנת 2023 עסקו בהשקעות ישירות של הרשות והסרת חסמי צמיחה בכדי להשיג:

1. ביסוס התשתיות הנדרשות להבטחת המובילות של ישראל בגלי הטכנולוגיה הבאים בדגש מיוחד על בינה מלאכותית וביוקונברג'נס.
2. האצת ההנבטה והצמיחה של אקוסיסטמים חדשים בשווקים שיעברו שיבוש, בדגש מיוחד על אקלים-טק.
3. הצתת חדשנות טכנולוגית באקוסיסטמים בוגרים ובשלים.
4. ביסוס חברות הצמיחה כחברות גדולות ושלמות בישראל.
5. שיפור אפקטיביות הרשות באמצעות תהליכים, מערכות, מידע ומחקר.

מר בין ציין כי היעדים של רשות החדשנות הינם יעדים קשים להשגה וכי מדובר בתוכנית עבודה של שנה קלנדרית. הוצגו היעדים וההישגים הנדרשים של חטיבת תשתיות. התקיים דיון אודות היעדים של רשות החדשנות וכיצד ניתן למדוד את התוצאות המושגות. ד"ר אפלבוס ציין כי חשוב לשים לב שלא לשלוח את רשות החדשנות לביצוע משימות שאינן רלוונטיות ונדרשת חשיבה באשר לעצם השאלה לאיזה עומק טקטי מעוניינים להגיע. חלק מחברי מועצת הרשות ציינו כי ישנם יעדים אשר הכוונה שלהם אינה ברורה דיו (לדוגמא, מה הכוונה בהבאה בפועל של שלושה תיקים). מר בין ציין כי נעשו מאמצים לקבוע הישגים שהינם בעלי תפוקה, אך כאשר הדבר לא אפשרי, נקבעה תשומה כהישג. חלק מחברי מועצת הרשות ציינו כי בכל הנוגע ליעדים של שנת 2024, נדרש להציע הישגים שהינם יותר מדידים.

לאחר מכן הוצגו היעדים וההישגים הנדרשים של חטיבת הזנק. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, השיב מר בין כי יש התייחסות לסוגיה של מיקוד בתחומים עתירי סיכון במסגרת היעדים של חטיבת אסטרטגיה. בנוסף, הוסבר, לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, כי הכוונה בהישג "עמידה ביעדי המדיניות של הממשלה לתעסוקה", הינו במכתב שנשלח על-ידי ח"כ אורית פרקש-הכהן, שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה דאז. בנוסף, לשאלת חבר מועצת הרשות, השיב מר בין כי הניקוד שניתן לכל אחת מהחטיבות ניתן בהתאם לחשיבות שראתה רשות החדשנות לנגד עיניה. בנוסף, לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, ניתן הסבר אודות מרכזי החדשנות ועל הפיזור הגיאוגרפי שנועד לעודד יזמים להצליח במיזם.

בהמשך הוצגו היעדים וההישגים הנדרשים של חטיבת צמיחה. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות אודות האצת ההנבטה והצמיחה של אקוסיסטמים חדשים בשווקים שיעברו שיווק, הסביר מר בין כי הכוונה הינה לתיקון מסלולי ההנבטה של רשות החדשנות.

הוצגו היעדים וההישגים הנדרשים של חטיבת אסטרטגיה והחטיבה הבינלאומית. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות אודות תוכנית הורייזון ומדידת הניצול התקציבי, השיב מר בין כי אין עדיין את התוצאות של שנת 2022.

לאחר מכן הוצגו היעדים וההישגים הנדרשים של תכנית הבינה המלאכותית. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות אודות האפשרות להוסיף יעד של רתימת השותפים בממשלה, הוסברה מורכבת הנושא ומהם היעדים שכן ניתנים למדידה.

חברי מועצת הרשות סברו כי לקראת גיבוש היעדים ותוכנית העבודה לשנת 2024, על רשות החדשנות לחשוב בצורה הוליסטית האם וכיצד ניתן לערוך את התיקונים ברוח הדברים שהוצפו במהלך הדיון, ובכלל זה לעניין בחינת המיקודים, מתן המשקל הראוי וגיבוש כלי המדידה.

החלטה: לאשר את תכנית העבודה והיעדים של רשות החדשנות לשנת 2023, בהתאם למצגת שהופצה טרם הדיון.

בנוסף, לקראת גיבוש היעדים ותוכנית העבודה לשנת 2024, על רשות החדשנות לחשוב בצורה הוליסטית האם וכיצד ניתן לערוך את התיקונים ברוח הדברים שהוצפו במהלך הדיון, ובכלל זה לעניין בחינת המימון, מתן המשקל הראוי וגיבוש כלי המדידה.

6. מינוי הרכב ועדת משנה למינוי נציגי ציבור בוועדות המחקר

רקע: בהרכב ועדות המחקר הפועלות ברשות החדשנות מכהנים נציגי ציבור, אשר מתמנים לתפקידם על-ידי ועדת משנה שעל מועצת הרשות להקים. בהתאם לסעיף 9(א3) לחוק החדשנות, בוועדת המשנה יהיו חברים ראש הרשות (יו"ר ועדת המשנה), מנכ"ל הרשות, אחד מעובדי משרד האוצר החברים במועצת הרשות (לפי החלטת המועצה) ושני נציגי ציבור מקרב המועצה.

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, הציג את הנושא וציין כי חוק החדשנות דורש כי בהרכב ועדת המשנה יהיו של חברים מקרב נציגי הציבור במועצת הרשות. לכן, מבוקש בשלב זה כי מועצת הרשות תאשר את צירופו של פרופ' דוד מנדלוביץ' כחבר בוועדה זו.

החלטה: לאשר את מינויו של פרופ' דוד מנדלוביץ' כחבר בוועדת המשנה למינוי נציגי ציבור בוועדות המחקר, כך שמינויו יתווסף להרכב הוועדה הנוכחי.

7. מינוי הרכב ועדת הביקורת

רקע: בהתאם לסעיף 18 לחוק החדשנות, מועצת הרשות תמנה מבין חבריה ועדת ביקורת, ובה שלושה חברים. אחד מהם מקרב עובדי המדינה ושניים מקרב נציגי הציבור. יו"ר הוועדה יהיה אחד מנציגי הציבור. יצוין כי ראש הרשות לא יהיה חבר בוועדת הביקורת.

בין תפקידי ועדת הביקורת - עמידה על ליקויים בניהול הרשות והצעת דרכים למועצה לתיקונם; בחינת מערך הביקורת הפנימית של רשות החדשנות ותפקודו של המבקר הפנימי; דיון בדו"חות המבקר הפנימי ובדו"חות מבקר המדינה; בחינת תוכניות העבודה של המבקר הפנימי והעברתן לאישור מועצת הרשות בצירוף הערות והמלצות. על ועדת הביקורת להגיש אחת לשנה, ולא יאוחר מיום 31 במרץ, למועצת הרשות ולמנכ"ל דו"ח שנתי על פעילותה.

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, הציג את הנושא וציין כי מינוי שני החברים מקרב נציגי הציבור החברים במועצת הרשות ייעשה לאחר השלמת הליך המינוי של נציגי הציבור במועצה מטעם שר האוצר.

8. אישור מינוי סמנכ"ל לית חטיבת צמיחה

רקע: בהתאם לנוהל גיוס ואיתור בכירים נדרש אישור מועצת הרשות להמלצת ועדת האיתור למינוי סמנכ"ל לית – מנהל/ת חטיבת צמיחה.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי לפני כשנה נעשה שינוי ארגוני ברשות החדשנות, כאשר מר שגיא דגן עבר להיות ראש חטיבת אסטרטגיה ומר צביקה גולצמן שימש כממלא מקום מנהל חטיבת צמיחה. התהליך לאיתור מנהל חטיבת צמיחה החל באפריל 2023. במסגרת התהליך הגישו 66 מועמדים את מועמדותם לתפקיד, כאשר 31 מהם עמדו בתנאי הסף. ועדת האיתור נפגשה עם ששת המועמדים אשר היו בעלי הציונים הגבוהים ביותר. שלושה מועמדים הציגו משימה לוועדת האיתור (אחד הסיר מועמדות לפני שלב ההצגה. ועדת האיתור ממליצה על בחירתה של גב' כרם נבו ככשירה ראשונה לתפקיד ועל ככשיר שני לתפקיד.

גב' נבו בעלת תואר ראשון במדעי המדינה, התמחות בפוליטיקה ישראלית ויחסי צבא-חברה מהאוניברסיטה העברית ותואר שני בחקר סכסוכים, ניהולם ויישובם, התמחות בפסיכולוגיה של קבלת החלטות, גם כן מהאוניברסיטה העברית. היא הקימה וניהלה את פורום חברות הצמיחה, הכולל 30 חברות המעסיקות כל אחת מעל 500 עובדים בישראל. במסגרת זו לקחה חלק בהובלת פרויקטים רבים, כגון עיצוב הגדרת מפעל טכנולוגי במסגרת חוק עידוד השקעות הון. בנוסף, ב-9 השנים האחרונות עבדה ב-Wix, כמנהלת קשרי ממשל גלובליים וב-5 שנים האחרונות משמשת בנוסף גם כראש המטה של נשיא החברה.

הינו בעל תואר ראשון ותואר , ו- .
בעברו שימש במשך כ-4 שנים כמנכ"ל בחברת סטארטאפ בתחום המכשור הרפואי. בעל ניסיון בהובלת פרויקטים גדולים מחברת אלביט מערכות בתחום מזל"טים וכלי טייס קטנים.

החלטה: לאשר את מינויה של גב' כרם נבו לתפקיד סמנכ"ל לית חטיבת צמיחה ואת מינויו של ככשיר שני לתפקיד.

9. תיקון מסלול הטבה מס' 9 - תנופה - סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מסלול ההטבה מיועד ליזמים ולחברות בראשית דרכם, המעוניינים לגבש ולקדם רעיון טכנולוגי חדשני.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מדובר במסלול הטבה אשר מטפל בשלב הרעיון. מסלול ההטבה יצא לדרך לפני כ-30 שנים ולא עודכן מאז באופן מהותי.

מר חנן ברנד, מנהל חטיבת הזנק, סקר את הרקע אודות מסלול ההטבה וציין כי מדובר במסלול הטבה שנוסד בשנת 1990 ומהווה את המענק הראשוני ביותר של המדינה ליזמים ומיזמים בתחילת דרכם. סכום המענק נשאר קבוע מאז הקמתו ולא הוצמד למדד. בחמש השנים האחרונות הוגשו קרוב ל-2,000 בקשות. מדי שנה מוגשות בממוצע כ-380 בקשות במסגרת מסלול ההטבה, כאשר שליש מהן (כ-120-130) מאושרות. בנוסף, הציג

מר ברנד את עקרונות מודל המענקים הנוכחי, לרבות גובה התקציב, שיעורי המענק וסוגי המבקשים במסגרת המסלול.

בהמשך הציג מר ברנד נתונים אודות מספר הסטארט-אפים החדשים בשנה אשר נחתך מהשיא ביותר מ-50% תוך פחות מעשור. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, הוסבר כי אין דרישה להקמת חברה לצורך קבלת המענק מרשות החדשנות. בשנת 2022 בוצע מחקר אפקטיביות על-ידי חטיבת הזנק, אשר כלל, בין היתר, מחקר ראשוני על חברות שקיבלו מענקים בשנים 2016-2017 וכן סקר יזמים שקיבלו מענק תנופה בין השנים 2018-2022. במסגרת הסקר, הועלו בקשות לשיפור, כאשר העיקריות בהן הפחתת הבירוקרטיה, הגדלת סכום המענק והגשמת התקציב.

בנוסף, התקיים שיח עם השוק, כאשר עלו בשיח היבטים שונים, ובכלל זה חשיבות התוכנית כתוכנית יחידה במדינת ישראל התומכת בשלב הרעיון, היות המענק גורם משמעותי להקמה של מיזמים טכנולוגיים, הפיצול לשתי תקופות ביצוע מאט את קצב ההתקדמות, חסמים בירוקרטיים ועוד. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, השיב מר ברנד כי לרוב כאשר היזמים עמדו בהתחייבויות לשנה הראשונה, מאושרת להם גם השנה השנייה.

לאחר מכן הציג מר ברנד את השינויים המוצעים במסלול ההטבה בהיבטים הנוגעים למימון, השינויים המוצעים הנוגעים לתנאי הסף, שינויים מוצעים נוספים, וכן שינויים מוצעים הנוגעים לאמות המידה, והכל תוך השוואתם למצב הקיים כיום במסלול ההטבה.

התקיים דיון בסוגיית המענה שיינתן לאוכלוסיות שנמצאות בתת-ייצוג בתעשיית ההיי-טק. הוסבר כי לאחר שיח עם אגף התקציבים במשרד האוצר הוחלט לוותר על האפשרות לייחד הליכים לאוכלוסיות אלו. נציג אגף התקציבים החבר במועצת הרשות ציין כי לשיטתם ניתן לתת מענה לכך במסגרת אמות המידה של מסלול ההטבה, בעוד מר בין ציין כי בחינת איכות הבקשות צריכה להיעשות על בסיס מצוינות.

עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, הציג את התיקונים שנעשו במסלול ההטבה בהשוואה לגרסה שנשלחה לחברי מועצת הרשות טרם הדיון:

1. מחיקת ההגדרות של "אזור פריפריה", "יזם מקבוצה עם תנאי מימון מועדפים", "קבוצה עם תנאי מימון מועדפים" ו"תאגיד תנופה של יזם מקבוצה עם תנאי מימון מועדפים".
2. מחיקת המשפט "הרשות תוכל לייעד קול קורא מסוים ליזמים או לתאגיד תנופה של יזמים מקבוצות עם תנאי מימון מועדפים".

חברי מועצת הרשות סברו כי יש לקיים על כך דיון במסגרת הדיון על מסלולי ההנבטה, מאחר ומדובר במסלול הטבה משמעותי ויש לכך חשיבות.

החלטה: לאחר את תיקון מסלול הטבה מס' 9 – תנופה – סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון, ובכפוף לתיקונים שהוצגו במהלך הדיון.

בנוסף, במסגרת הדיון על מסלולי ההנבטה של הרשות, יתקיים דיון גם ביחס למתן המענה לאוכלוסיות הנמצאות בתת-ייצוג.

10. אישור כללי שיתוף פעולה עם רשות החדשנות הסינגפורית

רקע: בהתאם לסעיף 42(ג) לחוק החדשנות, רשות החדשנות, באמצעות ראש הרשות, רשאית להתקשר בהסכמים עם גורמים מחוץ לישראל, ובכלל זה עם חברות רב-לאומיות, במטרה לעודד שיתוף פעולה בחדשנות טכנולוגית בין תאגידים תעשייתיים שהתאגדו בישראל ובין גורמים מחוץ לישראל, בין השאר בדרך של עידוד מיזמי חדשנות טכנולוגית משותפים, הקמת קרנות משותפות או ביצוע השקעות משותפות בחדשנות טכנולוגית. בנוסף, בהתאם לסעיף 42(ב) לחוק החדשנות, ראש רשות החדשנות, באישור מועצת הרשות, יורה בנוהל על אופן יישום כל הסכם לפי סעיפים 42(א) ו-42(ג) לחוק החדשנות.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי הקרן פועלת במשך 25 שנים, באמצעות תאגיד ייעודי שהוקם לצורך כך. התפעול נעשה באופן מלא על-ידי התאגיד ואז נוצרו פערים בין המדיניות של רשות החדשנות לבין הפעילות שנעשתה בתאגיד. מאחר והעמדה היא שמדובר במודל שאינו עובד בצורה מיטבית, בשנים האחרונות החלה רשות החדשנות ליישם מודל פירוק התאגידים הייעודיים שהוקמו במסגרת הקרנות ומתן המענקים לחברות הישראליות ישירות על-ידי רשות החדשנות. אחת המשמעויות לכך הינה שאין יותר עלויות תפעול מבחינת המדינה. פעמיים בשנה מתכנס הדירקטוריון המשותף ומאשר את התיקים שהוגשו.

מר אבי לובטון, מנהל אגף אסיה פסיפיק בחטיבה הבינלאומית, ציין כי מדובר בקרן בילטראלית שהוקמה בשנת 1997, ואשר מתבססת על הסכם בין ממשלות סינגפור וישראל לקידום שיתוף פעולה במו"פ תעשייתי בין חברות משתי המדינות. ההסכם האחרון שנחתם בין הממשלות פג תוקף במרץ 2023. במודל הקיים היום, מדובר על תאגיד סינגפורי אשר מופעל על-ידי מנהל וצוות משותף, רובו סינגפורי. הקצאת התקציב השנתי מטעם כל מדינה הינה 1.5 מיליון דולר. התאגיד מנוהל על-ידי דירקטוריון הכולל 4 חברים מכל צד. בנוסף, תפעול הקרן נעשה על בסיס נהלי הקרן, אשר אינם בהכרח זהים לנהלי רשות החדשנות. המשמעות הינה שחברות שניתן להן אישור מתנהלות מול הקרן.

עוד הסביר מר לובטון את הסיבות לשינוי ולמעבר למודל הפעלה חדש, ובכלל זה עלויות התחזוקה הגבוהות של התאגיד, הטיפול הלוקה בחסר בבקשות המאושרות, היעדר הלימה בין נהלי הקרן לנהלי הרשות וכן מתן אפשרות לפיתוח עסקי רחב ומקצועי יותר.

ההחלטה על מודל ההפעלה החדש התקבלה על-ידי הדירקטוריון של הקרן ביוני 2022, כאשר בתקופת המעבר נעשה מיפוי נכסים של הקרן, מיפוי ההתחייבויות של הקרן וסילוקן, התחלת פירוק מרצון של התאגיד, היערכות להעברת הפרויקטים לרשות החדשנות ולמקבילו הסינגפורי, כאשר הכל תוך המשך תפקוד מלא מול התעשייה.

במסגרת מודל ההפעלה החדש, האסטרטגיה והיעדים יוותרו ללא שינוי, התקציב השנתי בסך 1.5 מיליון דולר מכל צד לא יהיה במצטבר, הפעילות תתבסס על מועצת מנהלים שתורכב מ-4 נציגים מכל צד, החברות יגישו בקשות משותפות לשני הגופים במקביל, הערכת הפרויקטים תיעשה על סמך הנחיות מקצועיות של שני הגופים, אישור הפרויקטים ייעשה במשותף במסגרת מועצת המנהלים.

לבסוף עדכן מר לובטון כי הסכם חדש בין רשות החדשנות לבין מקבילו הסינגפורי נחתם באפריל 2023, כאשר הוכן מסמך הפעלה של ההסכם, אשר מובא כעת לאישור מועצת הרשות.

עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי נדרשים שני תיקונים בנוסח המסמך שהופץ טרם הדיון:

1. הכללים יחולו החל מיום 8 באוגוסט 2023 (ולא מחודש יולי 2023).
2. מחיקת המילה "a" שמופיעה אחרי המילים "indirectly by" בסעיף 3.3.2.2 לכללים.

בנוסף, ציין עו"ד נוימן כי בישיבת מועצת הרשות שתתקיים בחודש ספטמבר, יובאו לאישור מועצת הרשות כל הפרויקטים, על מנת שניתן יהיה להתחיל לגבות תמלוגים בגין הפרויקטים השונים החל מהקמתו של התאגיד הסינגפורי.

החלטה: לאשר את מסמך כללי שיתוף פעולה עם רשות החדשנות הסינגפורית, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון ובכפוף לשני התיקונים שצוינו במהלך הדיון.

11. עדכון נוהל שמירת סודיות ופעילות רשות החדשנות והאורגנים שלה וגורמים הפועלים מטעמם

רקע: סעיף 14(א) לחוק החדשנות, קובע את חובת הסודיות של דיוני ועדת המחקר, ולפיו אין לגלות מדיונה של ועדת המחקר, או חומרים שנמסרו לה אלא אם ניתנה הסכמה של ראש הרשות או המועצה. מכוח הוראת סעיף 14(ג) לחוק החדשנות, קבעה המועצה את נוהל הסודיות של הרשות, אשר לפיו אין למסור מידע הנוגע לפעילות הרשות או למקבלי הטבות, אלא לפי הוראותיו.

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, הציג את הנושא וציין כי מבוקש לתקן את הנוהל כך שיימחק סעיף 2.2 לנוהל, על מנת שהרשות תהא רשאית לפרסם חברות להן ניתן מענק מקרב חברות חממה, חברות מעבדה וחברות בתחילת הדרך. בעבר היה חשש שחברות אלו יירתעו מפרסום כאמור, אך ניסיון ההווה מלמד כי לא רק שאינן מורתעות מהפרסום, אלא הן מתייחסות לפרסום כמנוף המסייע להן בפעילותן העסקית, בקידום מול משקיעים, אנג'לים וקרנות הון סיכון הנמצאות בשלבים מאוחרים יותר בחיי המוצר, בייחוד בתקופה זו בה ישנו קושי לגייס השקעות. בנוסף, נערך תיקון בסעיף 2.3 לנוהל, כך שיתאפשר פרסום אודות מקבלי הטבות, באופן רוחבי ביחס למסלולי ההטבות של הרשות.

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, ציין כי כבר היום מפרסמים ניוזלטר למשקיעים בארץ ובחו"ל, כאשר הכוונה היא כעת להרחיב את המידע אודות אישורים הניתנים על-ידי רשות החדשנות.

החלטה: לאשר את עדכון נוהל שמירת סודיות ופעילות רשות החדשנות והאורגנים שלה וגורמים הפועלים מטעמם, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

